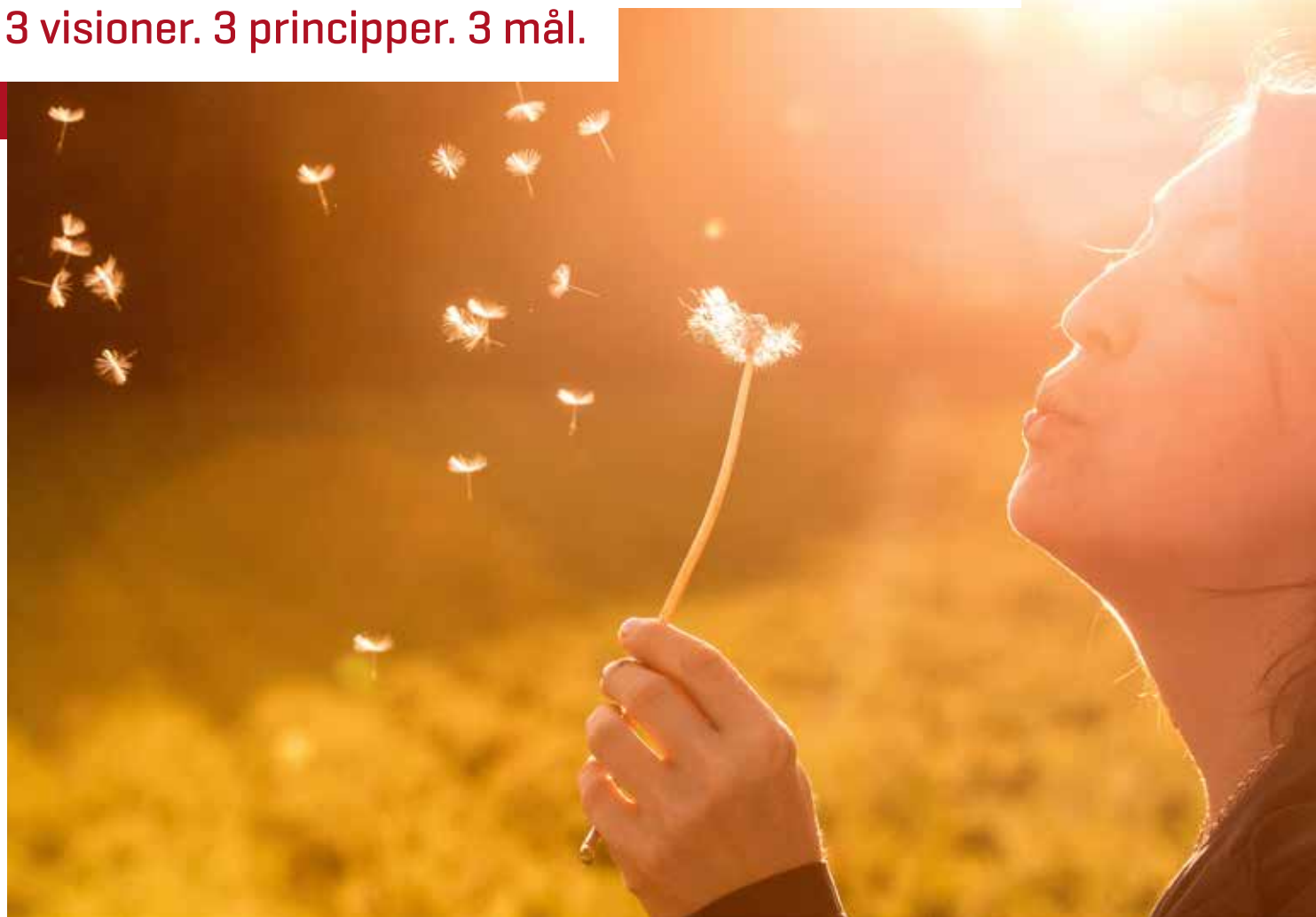

FOAs politik og strategi for arbejdsmiljøarbejdet

3 visioner. 3 principper. 3 mål.

Indhold

En strategi for arbejdsmiljøarbejdet i FOA

FOAs arbejdsmiljøindsats

3 visioner

3 principper

3 mål

3

4

6

9

12

Politisk ansvarlig: Maria Melchiorsen

Redaktion: Sarah Walter og Charlotte Bredal

Illustration: Colourbox **Produktion:** Grafisk

Team/AK og FOAs trykkeri

IN_FOAs politik og strategi for arbejdsmiljøarbejdet_210x210_09032022

En strategi for arbejdsmiljøarbejdet i FOA

FOA har i 2021 opdateret arbejdsmiljøstrategien fra 2012. FOA prioriterer arbejdsmiljø højt, hvilket bl.a. betyder, at FOA skal gå forrest med en samlende indsats. En indsats som skal have en tydelig effekt på hverdagen på arbejdspladserne og for medlemmerne, og som bygger på fælles, kollektiv forebyggelse af belastninger samt tager udgangspunkt i stærke arbejdsfællesskaber. Det skal medvirke til at sikre faglig kvalitet i de opgaver, medlemmerne løser med det mål at skabe attraktive arbejdspladser.

Strategien er endvidere et vigtigt redskab, for at vi kan opfylde FOAs kongresmål (2019) og handleplaner. Her har vi bl.a. besluttet at arbejde for at forbedre medlemmernes arbejdsmiljø gennem arbejdsfællesskaber, at påvirke rammer og bud-

getter, så vi kan få flere kolleger og bedre arbejdsvilkår. Sammenhæng mellem opgaver og ressourcer har stor betydning for medlemmernes hverdag. Fx i forhold til kvalitet i arbejdet, forebyggelse af nedslidning og ulykker, men også risikoen for stress, vold, alenearbejde og krænkende handlinger. FOAs strategi skal endvidere understøtte 3-partsaftalen om nye mål for arbejdsmiljøet frem mod 2030.

Maria Melchiorsen
Forbundssekretær

Formål

Formålet med strategien er

- at arbejde for at sikre sammenhæng mellem opgaver og ressourcer på arbejdspladserne
- at sikre sammenhæng og retning i indsatsen på tværs af forbund, afdelinger og tillidsvalgte
- at styrke arbejdsmiljøområdet faglige og politiske gennemslagskraft
- at styrke tillidsvalgte gennemslagskraft i arbejdsmiljøarbejdet og have fokus på AMR's rolle for alle på arbejdspladsen
- at bidrage til fastholdelse og rekruttering af medlemmer
- at synliggøre den forskel FOA gør lokalt og centralt på arbejdsmiljøområdet

FOAs arbejdsmiljøindsats

På samfundsplan er der en række forhold, som udfordrer både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Det drejer sig bl.a. om ledelse og styring i form af New Public Management-strategier, globalisering, international konkurrence samt hyppige organisatoriske ændringer særligt i den offentlige

sektor. Samtidig stiller forskellige arbejdsmarkedspolitiske reformer øget krav til arbejdsmiljøet. Eksempler er efterløns- og pensionsreformer, som betyder, at ansatte skal være længere tid på arbejdsmarkedet samt flekstids- og førtidspensionsreformer, som stiller øget krav til inklusion.

Vision

Et sikkert og sundt arbejdsmiljø

Effekt i hverdagen for medlemmerne

Stærke arbejdsfællesskaber

Principper

Forebyggelse

Fællesskab

Handlekraft

Mål

Blandt de bedste arbejdsmiljøaktører

Stærke politiske aktører

Sammentænkning af indsatser

3 visioner

Vision 1

Et sikkert og sundt arbejdsmiljø

FOA arbejder for et sikkert og sundt arbejdsmiljø for hele arbejdspladsen, stærke arbejdsfællesskaber, og for at der skal være sammenhæng mellem opgaver og ressourcer.

FOAs tilgang er, at både positive og negative faktorer i arbejdsmiljøet har betydning for at skabe et godt arbejdsmiljø – en attraktiv arbejdsplads uden fysisk og psykisk nedslidning.

Psykisk arbejdsmiljø

FOA har særligt fokus på betydningen af kompetent ledelse, faglighed, mening i arbejdet, anerkendelse af alle faggrupper i arbejdsfællesskabet, indflydelse, retfærdighed, tillid (psykologisk tryghed) samt samarbejdsevner. Vold og trusler, alenearbejde, krænkende handlinger, herunder uønsket seksuel opmærksomhed og mobning, arbejdstid, arbejdstilrettelæggelse, krav i arbej-

det (arbejdspres, tempo samt følelsesmæssige belastninger) sammenhæng mellem krav og ressourcer.

Fysisk arbejdsmiljø

FOA har særligt fokus på ergonomi: hårdt fysisk arbejde, forflytninger, tunge løft, ensidigt gentaget (ega)/ensidigt belastende arbejde (eba) samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger, manglende restitution, mulighed for pauser og mulighed for brug af tekniske hjælpemidler. Kemi, herunder vådt arbejde og hygiejne.

Vision 2

Effekt i hverdagen for medlemmerne

Alle de tiltag, FOA iværksætter, skal gøre en forskel for medlemmerne.

Det gælder for både forbund, afdelinger, sektorer og tillidsvalgte. Vi skal tage udgangspunkt i medlemmernes faglighed og arbejdsopgaver. Der skal sikres et arbejdsmiljø, som giver gode rammer og vilkår for at udføre arbejdet sikkert, sundt og fagligt tilfredsstillende.

Vision 3

Stærke arbejdsfællesskaber

Alle medlemmer skal opleve et stærkt arbejdsfællesskab. Enighed om og fælles forståelse af kerneopgaven er en af forudsætningerne for at opbygge et stærkt arbejdsfællesskab. I et stærkt arbejdsfællesskab har vi tillid til, at alle faggrupper har kompetencer og viden, der er nødvendige for at løse kerneopgaven. Og vi ved, at vi er afhængige af hinanden. Vi skaber et professionelt 'vi' på arbejds-

Læs mere om arbejdsfællesskaber på foa.dk/forbund/temaer/a-i/arbejdsfaelleskaber og i pjecen Stærke arbejdsfællesskaber – Et professionelt 'vi' på arbejdspladserne.

pladsen, hvor vi er enige om høj kvalitet i kerneopgaven, overholder de aftaler, vi har ift. kerneopgaven og siger fra [siger det højt], når fagligheden kommer under pres.

At fokusere på kerneopgaven indebærer, at vi skal have fokus på tillid og psykologisk tryghed i fællesskabet, mindre detaljeret styring, mindre dokumentation, mindre kontrol og væk fra stive faggrænser.

Særligt fokus i Pædagogisk Sektor

Pædagogisk Sektor har i kongresperioden et ønske om at arbejde med arbejdsfællesskaber og arbejdsmiljø, særligt det psykiske. Medlemmerne i Pædagogisk Sektor har arbejdet og arbejder stadig under ekstraordinære forhold, og deres psykiske arbejdsmiljø har været og er hårdt belastet. Fx når der ikke er sammen-

hæng mellem opgaver og tid til at yde tilstrækkelig omsorg, kan det have store konsekvenser for helbredet. Eftervirkningerne af covid-19, med uforudsigelighed, utryghed og skiftende retningslinjer, skal der tages hånd om. Vi skal og vil gøre, hvad vi kan, for at sikre bedre arbejdsvilkår.

Citat

Maria Melchiorsen, forbundssekretær
Thomas Enghausen, næstformand

Arbejdsfællesskaber styrker arbejdsglæden, den faglige stolthed og forbedrer kvaliteten af opgaveløsningen. Velfungerende arbejdsfællesskaber kræver selvfølgelig tid, og at rammerne er i orden. Det kæmper vi for i FOA til gavn for medlemmernes arbejdsmiljø.

3 principper

Forebyggelse

Vi skal

- arbejde på at komme fra brand-slukning til forebyggelse. Styrke indsatsen for at løfte arbejdsmiljøet inden skaderne sker.
- anvende den viden, der er, fra arbejdsskader, sygefravær og arbejdsophør, til at forebygge.
- fastholde fokus på, at 'arbejdet skal tilpasses mennesket', og at belastninger skal fjernes.

Fællesskab

Vi skal

- sammen søge og tage indflydelse - ligesom vi skal øge samarbejde og dialog mellem tillidsvalgte, FOA-ledere samt lokale FOA-afdelinger.
- i fællesskab løfte arbejdsmiljøindsatsen ind i MED.
- italesætte arbejdsmiljøvinklen konsekvent og samtidig styrke samarbejdet med andre forbund og hovedorganisationer – herunder

sådan, at AMR's rolle, som en central aktør, der skal arbejde for alles interesser på tværs af faggrupper, styrkes.

- integrere arbejdsmiljøindsatsen i andre dagsordner, indgå i konstruktiv dialog med andre aktører, fx HR-afdelinger, politikere og ledere m.fl.

Særligt fokus i Teknik- og Servicesektoren

I Teknik- og Servicesektoren er der udfordringer med det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Arbejdet er præget af manglende mulighed for pauser, udfordringer med muskel-skeletbesvær, vold og trusler om vold. En del af medlemmerne får i kraft af deres arbejde psykiske belastningsreaktioner. Sektoren arbejder med

forebyggelsesadfærd på arbejdspladsen, så der tages hånd om arbejdsmiljøproblemer både fra ledelsens, arbejdspladsens og medlemmernes side. Rammerne i arbejdsmiljøstrategien giver sektoren mulighed for at arbejde på at forebygge de mangeartede arbejdsmiljøudfordringer, sektorens medlemmer oplever.

Handlekraft

Vi skal

- styrke handlekraften, hvor vi kan få indflydelse – på arbejdspladserne og i organisationer.
- indgå i konstruktive, respektfulde samarbejder og argumentere og vinkle arbejdsmiljøet, så FOA ikke er til at komme udenom.
- aktivt sætte arbejdsmiljøet på dagsordenen og fastholde at arbejdsmiljølovgivningen skal overholdes.
- proaktivt bruge bekendtgørelsen om psykisk arbejdsmiljø.
- sørge for at føre flere søgsmål mod arbejdsgivere og ikke tøve med at inddrage Arbejdstilsynet.
- have fokus på kontinuerlig uddannelse for medlemmerne, [fagfagligt], vilkår for arbejdet samt sparring og samarbejde.
- styrke samarbejdet mellem afdelingerne, de tillidsvalgte og lederne.

Særligt fokus i Social- og Sundhedsektoren

I Social- og Sundhedssektoren er arbejdspladserne især udfordret på det psykiske arbejdsmiljø. Arbejdsglæden er tæt forbundet med det at arbejde med mennesker, men når mængden af opgaver og ressourcerne til at løse dem ikke hænger sammen, resulterer det i et stort tidspres. Når det samtidigt er svært

at rekruttere faglærte nye kolleger, kan konsekvenserne bl.a. blive omsorgstræthed og stress samt mere udadreagerende adfærd og vold fra borgere/patienter. Vi har derfor særligt fokus på at sikre gode rammer og indflydelse på arbejdet, således at det bliver muligt at få de faglige kompetencer i spil.

A close-up photograph of a field of yellow dandelions. The flowers are in various stages of bloom, with some in sharp focus and others blurred in the background. A single white daisy is visible in the lower-left foreground. The overall scene is bright and natural.

Citat

Maria Melchiorson
Forbundssekretær

Målet er det bæredygtige arbejdsmiljø hele arbejdslivet med fokus på forebyggelse, rummelighed, udvikling og fastholdelse.

3 mål

**FOA har sat 3 mål for
arbejds miljøindsatsen**

Mål 1**Blandt de bedste arbejdsmiljøaktører i landet**

- AMR har fokus på såvel fysisk og psykisk arbejdsmiljø.
- TR er aktive medspillere i arbejdsmiljøarbejdet.
- AMR og TR er centralt placeret i MED og er stærke medspillere på alle niveauer.
- FOA-ledere sammentænker faglighed og arbejdsmiljø og skaber trivsel.
- Samarbejdet mellem AMR, TR og ledere er i top.

- AMR og TR har fokus på alle medarbejdergrupper i arbejdsfællesskaberne.

Forbundet, afdelinger og sektorerne skal

- forbedre arbejdsmiljøaktørernes vilkår gennem lovgivning, overenskomster og andre aftaler.
- følge op på AMR-løftet.
- styrke den daglige og strategiske arbejdsmiljøindsats.

Særligt fokus i Kost- og Servicesektoren

I Kost- og Servicesektoren er medlemmerne udfordret på det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Arbejdet er præget af et alt for højt arbejds-tempo/pres, ensidige gentagne bevægelser, manglende indflydelse på planlægningen af arbejdsopgaverne og al for lidt variation i arbejdet. Medlemmernes største frygt er,

at de ikke kan holde i jobbet til pensionsalderen. Det er vores opfattelse, at med den nye arbejdsmiljøstrategi, vil vi kunne komme et stykke af vejen til et bedre arbejdsmiljø. Det kræver dog, at alle er med: tillidsvalgte, lokalafdelinger, forbund og ikke mindst arbejdsgiver på alle niveauer.

Mål 2**Stærk politisk aktør**

- FOA har gennemslagskraft og er med til at sætte dagsordenen.
- FOA er respekteret for sine standpunkter, sin viden, troværdighed og evne til at indgå i resultatgivende samarbejder.
- FOAs standpunkter er tydelige og sammenhængende.
- FOA er ikke til at komme udenom.
- FOA stiller op i politiske debatter.
- FOA er synlig overfor medlemmerne ift. de resultater, vi opnår.

Forbundet, afdelinger og sektorerne skal arbejde for at

- styrke indflydelsen på national og lokal politik, som berører arbejdsmiljøområdet.
- styrke samarbejdet internt i fagbevægelsen.
- anvende sammenhængende og ensartet argumentation med fokus på, at forebyggelse skal være det centrale i arbejdsmiljøarbejdet.

Mål 3

Sammentænkning af indsatser

- FOA tænker arbejdsmiljø ind i alt fagligt arbejde og arbejder i helheder.
- FOA har en bred forståelse af arbejdsmiljø.

Forbundet, afdelinger og sektorerne skal arbejde for at

- øge brugen af arbejdsmiljøvurderinger af overenskomst-, parts- og MED-aftaler.
- øge tværfagligt samarbejde og tænke i helheder fx:
 - at et sikkert og sundt arbejdsmiljø forebyggersygefravær og nedslidning.
 - at god ledelse og tillidsfuld styring fremmer et godt psykisk arbejdsmiljø.
 - at et godt arbejdsmiljø fremmer god ledelse.
 - at medlemmernes mulighed for at udøve god faglighed har betydning for arbejdsmiljøet og herved fx moralsk stress, sundhedsfremme osv.

A large field of yellow dandelions in bloom, filling the background of the page. The flowers are in various stages of bloom, with some showing their characteristic white seed heads. The field extends to the horizon, creating a sense of vastness and natural beauty.

Citat

Maria Melchiorsen
Forbundssekretær

Det psykisk arbejdsmiljø fylder mere og mere for medlemmerne, hvor flere bliver ramt af dårligt psykisk arbejdsmiljø med sygemeldinger og nedslidning som konsekvens. Jeg er derfor glad for, at vores indsats for at sikre en bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø har båret frugt. Nu skal den ud og virke på arbejdspladserne, så medlemmerne kan mærke en forskel.

MARTS 2022

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V
Tlf. 46 97 26 26

foa.dk

FOAs politik og strategi for arbejdsmiljøarbejdet

3 visioner. 3 principper. 3 mål.

Det er i Danmark ikke lovligt at udsætte lønmodtagere for et arbejdsmiljø, som ikke er sikkert og sundt og hermed skabe fysisk og/eller psykisk nedslidning. Desværre er det for FOAs medlemmer ikke altid virkeligheden at kunne gå på arbejde, hvor der er styr på arbejdsmiljøet, og vilkårene er forsvarlige.

FOAs strategi og politik for arbejdsmiljøarbejdet skal danne rammen for, hvordan forbund, afdelinger og tillidsvalgte i fællesskab kan sætte fokus på at forbedre medlemmernes arbejdsmiljø på arbejdspladserne. Strategien skal hjælpe med at sætte retning for arbejdsmiljøindsatsen i FOA. Den skal herved understøtte de konkrete tiltag, som arbejdspladserne, afdelingerne og forbundet kan arbejde med. Et arbejde som skal påvirke og varetage medlemmernes interesser for et arbejdsmiljø, som er sikkerheds og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

FOA

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab. Ved at stå sammen i FOA, står hvert enkelt medlem stærkere. Og med den fælles styrke kan vi optræde handlekraftigt.